

obch. zák. Stěžejní zásadou tohoto předpisu jest, že tichý společník musí učiniti svůj vklad odvislým od osudu obchodu, tedy nejenom podílnictvím na zisku, nýbrž i podílnictvím na ztrátě. Je-li smlouveno, že tichý společník nemá se účastniti na ztrátě, že jeho vklad neručí za ztráty, je takové smlouvě odňat hlavní znak smlouvy dle čl. 250 obch. zák., nejde o tiché společníctví, nýbrž učiněný vklad má povahu zápůjčky. Dovolatel mylně se domnívá, že podstatným znakem smlouvy o zápůjčku je určení úroků, neboť zákon zná, jak lze bezpečně z předpisu Šu 984 obč. zák. odvoditi, i bezúročné zápůjčky, a proto by ani ujednání o podílu na zisku bez pevných úroků nemluvilo nezbytně proti zápůjčce. Uznal tedy i dovolací soud, že smlouva mezi stranami je smlouvou o zápůjčku (§§ 983, 985 obč. zák.) a že odvolací soud odvodil z toho správné důsledky.

Čís. 3395.

Kdo nabyt nemovitosti, v níž provozována byla na cizí koncesi nájemcem živnost hostinská, nemůže se domáhati vyklizení hostinských místností proto, že koncese oprávněného zanikla.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1807/23.)

Žaloba o vyklizení hostinských místností byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pro rozhodnutí tohoto sporu je směrodatným žalobní důvod Šu 1112 obč. zák., který žalobci uplatnili v první stolici, totiž že předmět pachtu hostince zanikl, poněvadž úmrtím Alberta B-a zanikla hostinská koncese. Žalobci neopírají nárok na vyklizení hostinských místností o skutečnosti, o nichž jedná zákon na ochranu nájemníkův, a zbytečno proto obírat se jeho předpisy. Uplatňovaný žalobní důvod je však dle nesporného a zjištěného skutkového stavu zcela neoprávněným. Ustanovení Šu 1112 obč. zák. má na mysli úplný zánik předmětu nájmu (pachtu) tak, že další užívání jeho nájemníkem (pachtýřem) je nemožným. O takovém zániku sporné hostinské živnosti nemůže býti vůbec řeči. S hostincem a jeho zařízením nestala se žádná změna, jak z přednesu stran zjevno. Co se týče koncese hostinské, je zjištěno, že žalovaný provozoval hostinskou živnost jako schválený pachtýř na koncesi, udělenou Albertu B-ovi, po jeho smrti (17. října 1921) pak na účet jeho pozůstalosti (§ 56 odst. (6) živn. ř.) a že si již dne 25. října 1921 zažádal o vlastní koncesi, která mu dne 13. prosince 1922 byla též udělena. Dle toho žalobci, koupivše dům, v němž žalovaný na cizí koncesi provozoval hostinskou živnost, vstoupili k žalovanému pouze v poměr nájemní ohledně hostinských místností, o jichž zániku ve smyslu Šu 1112 obč. zák. nelze vůbec mluvit. To však již stačí k zamítnutí žaloby, ježto žalobci se žalovaným v pachtovním poměru ohledně hostinské koncese

nikdy nebyli a proto se poměru toho a zvláště nějakého zániku hostinské koncese, které žalovanému ani nepropachtovali, dovolávati nemohou.

Čís. 3396.

Přípustnost pořadu práva pro pensijní nároky zaměstnanců státních drah, již nejsou státními zaměstnanci ve smyslu organ. statutu pro železniční správu.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, R II 498/23.)

Bývalý železniční lékař domáhal se na pensijním fondu československých státních drah zjištění, že žalovaný fond jest povinen započítati žalobci dalších 5 let do služební doby a vyměřiti mu dle toho výslužné. Žalovaný namítl nepřípustnost pořadu práva, kteroužto námitku procesní soud první stolice zamítl usnesením, pojatým do rozsudku, vyhovujícího žalobě. Odvolací soud zrušil rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Soud první stolice zaujal stanovisko, že se jedná o nárok soukromoprávní, o němž ve smyslu dřívějšího statutu pensijního ústavu pro úředníky státních drah rakouských přísluší rozhodovati v poslední stolici ministerstvu železnic jako straně, jakž prý to také uznal nejvyšší správní soud ve svém nálezu ze dne 1. července 1921, čís. 8638/21. Odvolací soud tohoto právního názoru nesdílí. Pro posouzení důvodnosti námitky nepřípustnosti pořadu práva třeba bráti v úvahu tato zákonná ustanovení. V §u 75 odstavec druhý zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. na rok 1907 bylo stanoveno, že rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o nárocích pojištěnců, lze napadati žalobou u příslušného rozhodčího soudu podle §u 76 cit. zákona. Císařským nařízením ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. o pensijním pojišťování zřízenců bylo toto ustanovení §u 75 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 změněno a ustanoveno, že výměrům, kterými se rozhoduje o nárocích pojištěnců, může býti odporováno toliko žalobou u příslušného rozhodčího soudu (§ 76) pokud se týče u příslušného řádného soudu (§ 65 čís. 3) v neprodlužitelné lhůtě 6 měsíců po doručení výměru. Zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. bylo ustanovení §u 75 odstavec druhý cit. zákona změněno a ustanoveno, že takovým výměrům může se odporovati toliko žalobou u příslušného rozhodčího soudu (§ 76) v neprodlužitelné lhůtě šesti měsíců po doručení výměru. V prováděcím nařízení ze dne 29. prosince 1921 čís. 506 sb. z. a n. v §u 9 čís. 8 k zákonu ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. se stanoví, že pro žaloby podle obdoby §u 75 odstavec druhý zákona jest příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. všeobecného pensijního ústavu v Brně. Ze srovnání těchto zákonných ustanovení plyne, že zákonodárce úmyslně chtěl rozhodování otázky, zda pojištěnci nárok vůči pojišťovně přísluší, z pořadu práva vyloučiti a vyhraditi rozhodčímu soudu. Jinak nebylo by vysvětlitelné, že ustanovení »pokud se týče u příslušného řádného soudu« ob-